

Tisková zpráva

Občané o vztazích ČR s některými zeměmi - listopad 2016

- ⊙ Jak už se zhruba od poloviny minulého desetiletí stalo dobrou tradicí, výrazně nejpříznivěji ze všech okolních, jakož i jiných zemí, jsou hodnoceny vzájemné vztahy České republiky se Slovenskem.
- ⊙ Také u všech ostatních zemí, které jsme do aktuálního výzkumu zařadili, převážilo kladné hodnocení jejich vzájemných vztahů s Českou republikou nad tím negativním.
- ⊙ Ze všech sledovaných zemí byly nejhůře hodnoceny vztahy s Čínou a s Ruskem.
- ⊙ Nejvíce se změnilo hodnocení našich vztahů s Čínou, kde poklesl podíl pozitivních výroků o 9 procentních bodů.

Zpracovala:
Naděžda Čadová
Centrum pro výzkum veřejného mínění, Sociologický ústav AV ČR, v.v.i.
Tel.: 210 310 588



Ve svém pravidelném listopadovém šetření CVVM položilo respondentům otázku, jak hodnotí vztahy ČR s některými zeměmi.¹ Hodnocení vztahů k okolním státům CVVM srovnatelným způsobem sleduje již od roku 2000, od roku 2008 je výběr doplňován i o některé další státy významné v globálním kontextu. Aktuální výsledky zachycuje tabulka 1, vývoj v čase ukazují tabulka 2 a grafy 1a a 1b.

Jak už se zhruba od poloviny minulého desetiletí stalo dobrou tradicí, výrazně nejpříznivěji ze všech okolních, jakož i jiných zemí, jsou hodnoceny vzájemné vztahy České republiky se Slovenskem. V jeho případě nejenže podíl příznivého hodnocení vzájemných vztahů v součtu variant „velmi dobré“ a „spíše dobré“ dosahuje úrovně 95 %, ale především se zde výrazně nejčastěji vyskytovalo hodnocení vztahů jako „velmi dobrých“, jež samo o sobě tvořilo nadpoloviční většinu odpovědí (53 %).

Také u všech ostatních zemí, které jsme do aktuálního výzkumu zařadili, převážilo kladné hodnocení nad negativním. Dotázaní tak hodnotili vzájemné vztahy ČR se všemi sledovanými zeměmi velkou většinou pozitivně, přičemž jednoznačně převažovalo hodnocení vztahů jako „spíše dobrých“, zatímco hodnocení „velmi dobré“ nedosáhlo u žádné z nich úrovně překračující alespoň jednu čtvrtinu a většinou se pohybovalo okolo či mírně pod hranicí jedné pětiny.

Velmi vysoké podíly příznivého hodnocení, jež se blíží k devíti desetinám celkově pozitivních odpovědí, šetření zaznamenalo v případě vztahů ČR s Rakouskem (89 %), Polskem (87 %) a Maďarskem (86 %). Negativní hodnocení vzájemných vztahů s ČR se u těchto zemí pohybovalo více či méně hluboko pod hladinou jedné desetiny.

Přibližně čtyři pětiny dotázaných kladně zhodnotily také vztahy naší země s Francií (82 %), Velkou Británií (80 %), Německem (80 %) a Spojenými státy americkými (77 %). Za špatné označila vztahy s těmito zeměmi přibližně desetina respondentů.

Ze všech sledovaných zemí byly nejhůře hodnoceny vztahy s Čínou a s Ruskem. Vztahy s Čínou považují za dobré necelé dvě třetiny respondentů (64 %), čtvrtina je považuje za špatné (25 %). Vztahy České republiky a Ruska považuje za dobré více než polovina českých občanů (54 %), necelé dvě pětiny (37 %) je označily za špatné.

V šetření jsme v názorech na vztahy České republiky s vybranými zeměmi nezaznamenali výraznější rozdíly mezi muži a ženami, lidmi různého věku, vzdělání a politické orientace.

¹ Znění otázky: „Jaké jsou podle Vás současné vztahy České republiky se zeměmi, které Vám přečtu? Maďarsko, Německo, Polsko, Rakousko, Slovensko, Spojené státy americké, Francie, Velká Británie, Rusko, Čína?“ Možnosti odpovědí: velmi dobré, spíše dobré, spíše špatné, velmi špatné, neví.

Tabulka 1: Vztahy ČR s některými státy – listopad 2016 (%)

	velmi dobré	spíše dobré	spíše špatné	velmi špatné	neví	+/-	rozdíl
Slovensko	53	42	2	1	2	95/3	+92
Rakousko	21	68	5	1	5	89/6	+83
Maďarsko	19	67	5	0	9	86/5	+81
Polsko	21	66	8	1	4	87/9	+78
Francie	17	65	8	1	9	82/9	+73
V. Británie	17	63	9	2	9	80/11	+69
Německo	16	64	14	1	5	80/15	+65
USA	15	62	11	2	10	77/13	+64
Čína	13	51	20	5	11	64/25	+39
Rusko	10	44	31	6	9	54/37	+17

Pozn.: Země jsou v tabulce řazeny sestupně podle rozdílu mezi podílem příznivého a nepříznivého hodnocení vztahů ČR s nimi.

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, v.v.i., Naše společnost 7. 11. – 16. 11. 2016, 1019 respondentů starších 15 let, osobní rozhovor.

Tabulka 2: Vztahy ČR s některými státy – vývoj v čase (%)

	XI/2008	XI/2009	XI/2010	XI/2011	X/2012	XII/2013	I/2015	XII/2015	XI/2016
Slovensko	94/4	92/5	94/3	93/5	91/7	94/3	96/2	98/1	95/3
Rakousko	67/29	70/25	81/14	79/15	82/12	87/8	91/5	90/6	89/6
Polsko	89/6	90/6	92/4	91/5	77/18	78/18	81/15	89/7	87/9
Maďarsko	83/7	80/11	83/5	82/7	79/9	83/6	86/5	88/4	86/5
V. Británie	83/6	82/8	84/8	85/5	86/6	90/3	91/4	88/6	80/11
Francie	83/8	78/14	82/10	85/6	86/6	89/4	92/3	88/7	82/9
Německo	87/11	80/15	89/7	88/9	87/9	90/6	94/3	82/13	80/15
USA	87/9	86/9	83/12	88/6	84/8	86/6	86/7	81/11	77/13
Čína	37/40	42/31	44/37	48/28	47/35	46/30	64/22	77/15	64/25
Rusko	39/52	52/37	56/33	63/27	54/36	61/28	41/50	60/32	54/37

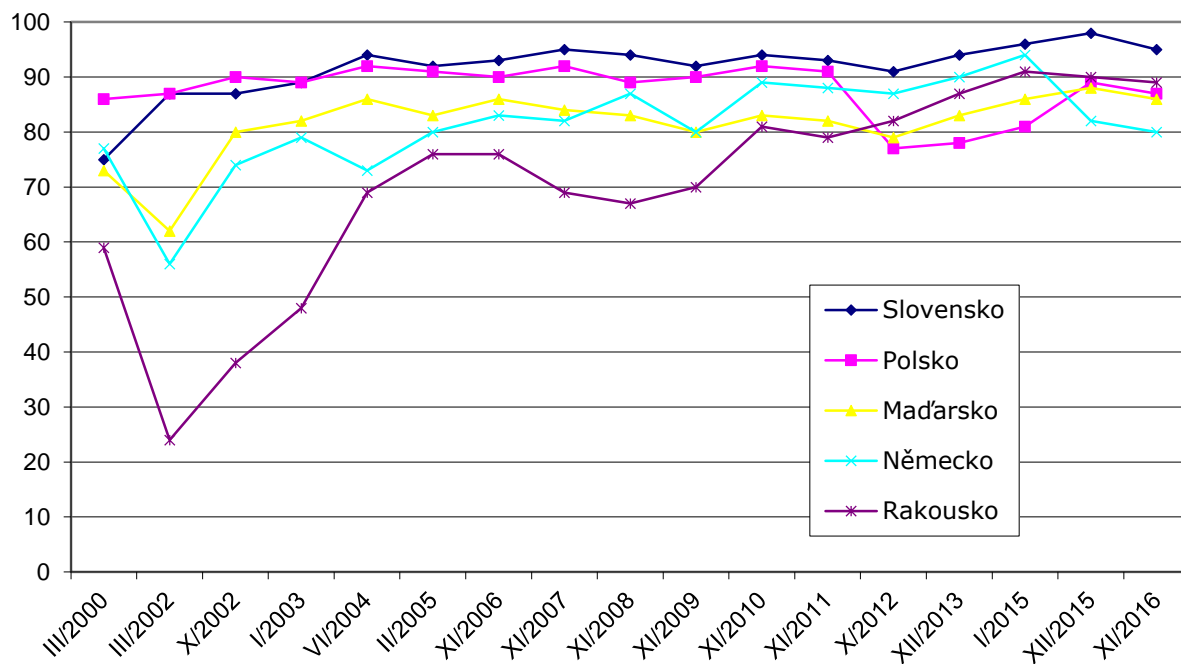
Pozn.: Země jsou v tabulce řazeny sestupně podle podílu příznivého hodnocení vztahů ČR s nimi v aktuálním výzkumu. Tabulka zobrazuje podíl hodnocení „velmi dobré“ + „spíše dobré“/„spíše špatné“ + „velmi špatné“. Dopočet do 100 % tvoří odpovědi „neví“.

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, v.v.i., Naše společnost.

V časovém srovnání můžeme vidět u některých zemí určité zhoršení v hodnocení vzájemných vztahů oproti listopadu 2015, kdy byla otázka v našem výzkumu položena naposledy. Nejvíce se změnilo hodnocení našich vztahů s Čínou, kde poklesl podíl pozitivních výroků o 9 procentních bodů, i tak je však současné hodnocení druhé nejlepší od roku 2008.

V případě vztahů s Velkou Británií jsme zaznamenali pokles pozitivních odpovědí o 8 procentních bodů a jsou tak nyní hodnoceny podobně jako v letech 2008 a 2009. K mírnému poklesu pozitivních výroků došlo rovněž v případě hodnocení vztahů ČR a Francie (o 6 procentních bodů) a současné hodnocení je tak srovnatelné s hodnocením v letech 2008, 2010 a 2011. Podobně poklesl také podíl příznivého hodnocení našich vztahů s Ruskem (také o 6 procentních bodů), které je v současnosti srovnatelné s hodnocením z let 2009, 2010 a 2012.

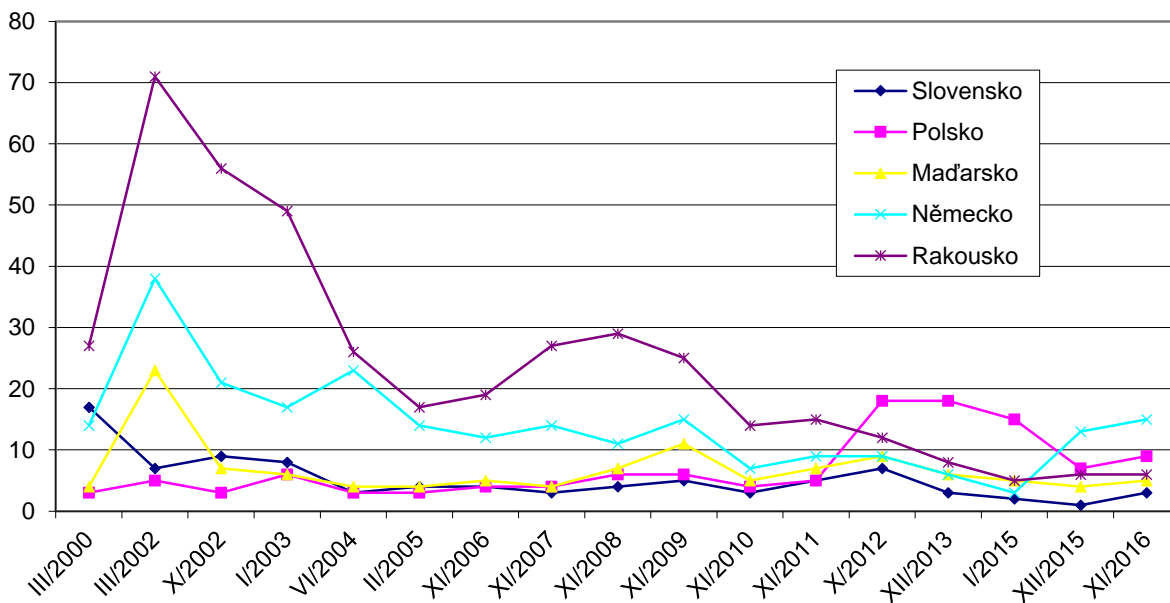
Graf 1a: Příznivé hodnocení vztahů ČR s okolními zeměmi (%)



Pozn.: Hodnota je tvořena součtem odpovědí „velmi dobré“ a „spíše dobré“.

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, v.v.i., Naše společnost.

Graf 1b: Nepříznivé hodnocení vztahů ČR s okolními zeměmi (%)



Pozn.: Hodnota je tvořena součtem odpovědí „velmi špatné“ a „spíše špatné“.

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, v.v.i., Naše společnost.

Technické parametry výzkumu

<i>Výzkum:</i>	<i>Naše společnost, v16-11</i>
<i>Realizátor:</i>	<i>Centrum pro výzkum veřejného mínění, Sociologický ústav AV ČR, v.v.i.</i>
<i>Projekt:</i>	<i>Naše společnost – projekt kontinuálního výzkumu veřejného mínění CVVM SOÚ AV ČR, v.v.i.</i>
<i>Termín terénního šetření:</i>	<i>7. - 16. 11. 2016</i>
<i>Výběr respondentů:</i>	<i>Kvótní výběr</i>
<i>Kvóty:</i>	<i>Kraj (oblasti NUTS 3), velikost místa bydliště, pohlaví, věk, vzdělání</i>
<i>Zdroj dat pro kvótní výběr:</i>	<i>Český statistický úřad</i>
<i>Reprezentativita:</i>	<i>Obyvatelstvo ČR ve věku od 15 let</i>
<i>Počet dotázaných:</i>	<i>1019</i>
<i>Počet tazatelů:</i>	<i>256</i>
<i>Metoda sběru dat:</i>	<i>Osobní rozhovor tazatele s respondentem- kombinace dotazování CAPI a PAPI</i>
<i>Výzkumný nástroj:</i>	<i>Standardizovaný dotazník</i>
<i>Otázky:</i>	<i>PM.22</i>
<i>Kód zprávy:</i>	<i>pm161216</i>
<i>Zveřejněno dne:</i>	<i>16. prosince 2016</i>
<i>Zpracovala:</i>	<i>Naděžda Čadová</i>

Slovníček pojmů:

Kvótní výběr – napodobuje strukturu základního souboru (u nás je to obyvatelstvo České republiky starší 15 let) pomocí nastavení velikosti vybraných parametrů, tzv. kvót. Jinými slovy kvótní výběr je založen na stejném procentuálním zastoupení vybraných vlastností. Pro tvorbu kvót používáme údaje z Českého statistického úřadu. V našich výzkumech jsou stanoveny kvóty na pohlaví, věk, vzdělání, region a velikost obce. Vzorek je tedy vybrán tak, aby procentuální podíl např. mužů a žen ve vzorku odpovídal procentuálnímu podílu mužů a žen v každém kraji ČR. Podobně je zachován procentuální podíl obyvatel jednotlivých krajů ČR, občanů různých věkových kategorií, lidí s různým stupněm dosaženého vzdělání a z různě velkých obcí.

Reprezentativní výběr je takový výběr z celé populace, z jehož vlastností se dá platně usuzovat na vlastnosti celé populace. V našem případě to tedy znamená, že respondenti jsou vybráni tak, abychom zjištěné údaje mohli zobecnit na obyvatele České republiky starší 15 let.

Centrum pro výzkum veřejného mínění (CVVM) je výzkumným oddělením Sociologického ústavu AV ČR, v.v.i.. Jeho historie sahá do roku 1946, kdy jako součást Ministerstva informací začal fungovat Československý ústav pro výzkum veřejného mínění. Současné Centrum vzniklo v roce 2001 převedením svého předchůdce (IVVM) z Českého statistického úřadu do Sociologického ústavu AV ČR, v.v.i.. Včlenění do vědecké instituce zaručuje kvalitní odborné zázemí a kredit pracoviště; jako součást akademického prostředí musí CVVM SOÚ AV ČR, v.v.i., splňovat veškeré nároky a dosahovat tak té nejvyšší odborné úrovně. Hlavní náplní práce oddělení je výzkumný projekt Naše společnost, v jehož rámci je prováděno deset šetření ročně. Jedná se o průzkum veřejného mínění na reprezentativním vzorku české populace od 15 let, kterého se vždy účastní přibližně 1000 respondentů. Omnibusová podoba dotazníku umožňuje pokrýt velkou šíři námětů, a do šetření jsou proto pravidelně řazena politická, ekonomická i další obecně společenská témata. Jsou využívány jak opakované otázky, které umožňují sledovat vývoj zkoumaných jevů, tak náměty nové, reagující na aktuální dění. Díky dlouhodobému a kontinuálnímu charakteru je tento vědecký projekt zkoumání veřejného mínění v České republice ojedinělý. nové, reagující na aktuální dění. Díky dlouhodobému a kontinuálnímu charakteru je tento vědecký projekt zkoumání veřejného mínění v České republice ojedinělý.
